

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 1 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

עקרונות תכנון – מרפאות לכירורגיה בינונית וכירורגיה קטנה בקהילה

מבוא

המסמך מפרט את עקרונות התכנון והדרישות הפרוגרמטיות למרפאות לכירורגיה בקהילה מסוג כירורגיה בינונית וכירורגיה קטנה.

הנחיות אלו גובשו תוך בחינה והתייחסות לנושאים רבים, בכללם, תהליך עבודה, מסלולים והצטלבויות, הכנסת טכנולוגיות חדשות, תהליכי ניקוי ועיקור ועוד.

ההנחיות באות כהשלמה ותוספת למפורט בתקנות בריאות העם (רישום מרפאות), התשמ"ז-1987 (תוספת שלישית ותוספת רביעית) (להלן "התקנות")

הגדרות

כירורגיה בינונית

כירורגיה בהרדמה אזורית או בהרדמה כללית לפרק זמן שאינו עולה על 5 שעות, שאינה כרוכה בפעולות המנויות בתוספת השנייה לתקנות.

כירורגיה קטנה

כירורגיה ללא הרדמה/ סדציה או בהרדמה מקומית בלבד (למעט כירורגיה זעירה), שאינה כרוכה בפעולות המנויות בתוספת השנייה לתקנות.

מרפאה לכירורגיה קטנה המיועדת לפי תנאי רישומה לניתוחי עיניים בלבד שבה מותר לבצע סדציה-בהתאם לתנאים שבתקנות בריאות העם (רישום מרפאות) (תיקון), התשפ"ב-2022

מבנה המרפאה לכירורגיה בינונית (סכמה ארגונית)

המרפאה נחלקת ל- 3 אזורי תפקוד: אזור היקפי, אזור ביניים ואזור מוגבל. היררכיה בין האזורים מאופיינת בהחמרה של הדרישות בכל התחומים (לבוש, הגבלות התנועה, תשתיות, ניהול משטר האוויר ועוד) מהאזור ההיקפי ועד לאזור המוגבל, בו התנאים הם המחמירים ביותר.

- "אזור היקפי" – כולל את הפונקציות שבהן ניתן להסתובב ללא ביגוד ייעודי של חדרי ניתוח, כגון: חדר שיחה למשפחות, משרדים, קבלה אדמיניסטרטיבית והמתנה, אזור קבלה (סיעודית/רפואית), אזור התאוששות, חדר אוכל צוות, מלתחות צוות ועוד.

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 2 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

- "אזור ביניים" – כולל את כל הפונקציות הנדרשות להיות בזיקה ישירה לפעילות המתבצעת בחדרי הניתוח כגון: שטחי אחסון מכשור וציוד לא סטרילי, ניקוי ועיקור מכשור מזהם (אספקה סטרילית), כיורי רחצת ידיים כירורגית (שקתות) מסדרונות המקשרים בין האזור ההיקפי לאזור מוגבל וכו'.
- "אזור מוגבל" – בתחום אזור זה נכללים חדרי הניתוח ושטחי האחסון לציוד סטרילי. כתלות בתכנון, יתכן כי יהיו מספר מוקדים שירכיבו את "האזור המוגבל".

הערה: "אזור ביניים" ו"אזור מוגבל" - הינם אזורים מבוקרים והכניסה אליהם תתאפשר רק למי שהורשה להיכנס.

ללא תלות בגודל המרפאה, נדרש להתבסס על החלוקה לאזורים לעיל (היקפי, ביניים, מוגבל), תוך התייחסות לזרימה נכונה של הבאים:

- מטופלים (לרבות מלווים בעת הצורך, למשל בילדים)
- צוות חדר ניתוח
- ציוד סטרילי
- מכשור וציוד מזהם

תפיסות תכנון קיימות

קיימות 2 תפיסות תכנון עיקריות. בשתיהן יש הפרדה מוחלטת בין ציוד סטרילי למכשור וציוד מזהם.

1. תפיסת תכנון א' (האנגלית): הפרדה בין מכשור וציוד משומש לכל היתר: החומר הסטרילי, הצוות הרפואי והמטופלים.

בשיטה זו "חדר ניתוח" הוא בעצם מערכת חדרים הכוללת את חדר הניתוח ויחידה סטרילית צמודה המשרתת אותו (UNIT).

אזור השרות המשמש לפינוי מכשור וציוד מזהם (מסדרון מלוכלך), מופרד באופן מוחלט ואין אפשרות מעבר של צוות אליו, מלבד צוות ייעודי (כח עזר ועובדי משק).

תפיסה זו מומלצת על ידי גורמי המקצוע במשרד הבריאות.

2. תפיסת תכנון ב' (אמריקאית): הפרדת הציוד הסטרילי מהגורמים האחרים: מטופלים, צוות ומכשור וציוד מזהם

בשיטה זו אין הפרדה של החומר המשומש (מכשור וציוד מזהם) מאזורים המשמשים לתנועת צוות ומטופלים הפעלת מתחם חדר ניתוח בשיטה זו יחייב הקפדה יתרה על נוהלי עבודה נכונים: אריזה של כל החומר המשומש במכלים אטומים עד הוצאתו מהאגף.

יחידת השהייה (קצרת מועד- לתקופה שאינה עולה על 24 שעות)

בביצוע ניתוחים בכירורגיה בינונית, תתאפשר הפעלת יחידה להשהיית מטופלים, אשר זקוקים להמשך השגחה לאחר ההתאוששות עד למועד שחרורם.

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 3 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

היחידה תמוקם מחוץ לגבולות מתחם המרפאה הכירורגית (בסמוך או עם נגישות סבירה)

מבנה המרפאה לכירורגיה קטנה (סכמה ארגונית)

אין דרישה מחייבת להפרדת תנועות מבנית במרפאה, עם זאת יש להקפיד כדלהלן:

1. לשמור על מסלול תנועה חד כיווני : כניסת האספקות (ציוד נקי וציוד סטרילי) עד להוצאת מכשור מזוהם ואשפה/כביסה ממתחם חדרי הניתוח לאזור טיפול (לגבי מכשור מזוהם) ולאזור שרות ופינוי (אשפה/כביסה).
 2. כאשר הדרישה בסעיף 1 לעיל לא מתאפשרת, מתחייב לכל הפחות להלן:
 - 2.1 פינוי מכשור מזוהם מחדר הניתוח אל האספקה הסטרילית יהיה במסלול חד כיווני ישירות לאזור השטיפה באספקה סטרילית ולא יעבור דרך מסלול הכניסה של האספקות.
 - 2.2 אשפה וכביסה יאספו לאזור שרות יעודי ויפנו על פי נוהל פנימי בדגש על הפרדת לוחות זמנים בתנועות.
 3. כמו כן, מסלול השינוע יתוכנן ככל האפשר במרוחק מחדר תרופות והאחסון הסטרילי
- המרפאה לכירורגיה קטנה תהא אוטונומית ולא ישולבו בה פונקציות טיפוליות אחרות (למעט במרפאה שכוללת גם חדרי ניתוח לכירורגיה בינונית, כמפורט בהמשך)
- מבנה זה נכון גם למרפאה שבה חדר ניתוח אחד בלבד ללא תלות בסוג הכירורגיה
- במרפאות שבהן מתבצעים ניתוחי עיניים - חדר הלייזר ימצא מחוץ למתחם הניתוח, מיקומו ייקבע בהתאם לרצף הטיפול המתקיים במרפאה.

מבנה מרפאה שכוללת חדרי ניתוח לכירורגיה קטנה וחדרי ניתוח לכירורגיה בינונית – כללים מחייבים
 כאשר במרפאה יש חדרי ניתוח לכירורגיה קטנה וחדרי ניתוח לכירורגיה בינונית הם יתוכננו כשני מתחמים עצמאיים ונפרדים.

אפשר שיתקיימו פונקציות תמך משותפות המשרתות את שני המתחמים, בתנאי שנשמרים עקרונות התכנון ותהליכי העבודה המתחייבים בכל אחד מהמתחמים בנפרד.

אספקה סטרילית

כל מרפאה לכירורגיה קטנה/בינונית נדרשת לכלול אספקה סטרילית בשטח המרפאה או סמוך לה, שתפקידה לספק אספקה יעילה, כלכלית, רציפה ואיכותית של פריטים מעוקרים, ולקבל פריטים מזוהמים המוחזרים לניקוי.

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 4 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

האספקה הסטרילית תחולק ל- 3 חדרים נפרדים:

- חדר מזוהם – משמש לקבלת ציוד מלוכלך, שטיפה, ניקוי (נחשב לאזור רטוב).
- חדר נקי - משמש לבדיקה, הרכבה ואריזה של חומר נקי, אך לא סטרילי
- חדר סטרילי – משמש להוצאת ציוד סטרילי מהמעקר, ייבושו והעברתו לאזורי האחסון במרפאה.

הפתרון התכנוני יתמוך בתהליך עבודה של זרימה חד כיוונית - מהחדר המלוכלך אל החדר הנקי ולבסוף לחדר הסטרילי ומשם יועבר לאחסון יעודי.

כל הגישות לחדרים לעיל תהיה מוגבלת למורשים בלבד. שלושת החדרים יהיו צמודים אך מופרדים האחד מהשני, כאשר מהחדר המלוכלך לא יתאפשר מעבר צוות ישיר לחדרים הנקי והסטרילי.

כאשר האספקה הסטרילית אינה בשטח המרפאה:

1. יתקיימו מעברים ישירים ומבוקרים בין חדרי הניתוח במרפאה לאספקה סטרילית, בהתאם למסלולי התנועות הקיימים.
2. ימצא שטח ייעודי לאחסון סטרילי בתוך המרפאה על ציר התנועות שתואם למערך המרפאה הכירורגית, בפרט בכירורגיה בינונית.

במעבר אנכי בין חדרי הניתוח לאספקה סטרילית, השינוע יתבצע באמצעות מעליות ייעודיות בהתאמה לאזורי התפקוד הרלוונטיים.

יכולת פינוי מטופלים/ות

1. יתאפשר פינוי מטופל באלונקה עם צוות רפואי מלווה, משטח המרפאה עד להגעה לרכב הפינוי.
2. במידה ודרך הפינוי של המטופל כוללת שימוש במעלית, נדרש מקור אספקת חשמל חלופי עבודה.
3. בכירורגיה בינונית – חובה אפשרות לפינוי בשכיבה לאורך כל מסלול הפינוי (נדרשת מעלית רחבה להכנסת אלונקה בשכיבה ולצוות הרפואי המלווה).

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 5 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

פרוגרמה מנחה

הפרוגרמה מוצגת בשני חלקים.

חלק א' - כולל את כל הפונקציות ההכרחיות למרפאה כירורגית ומפתחות לחישוב שטחי הפונקציות בהתאם לגודל המרפאה המתוכננת ולסוג הכירורגיה: בינונית/קטנה. (מרפאה עם 1 חדר ניתוח לכירורגיה קטנה/בינונית, מרפאה עם 2 חדרי ניתוח ויותר לכירורגיה בינונית, מרפאה עם 2 חדרי ניתוח ויותר לכירורגיה קטנה).

ניתן להתאים פרוגרמת שטחים לצרכים מקומיים, על בסיס סוג וכמות חדרי הניתוח המתוכננים. מוצגות דרישות מינימום ויתכנו פונקציות נוספות מקומיות, ו/או צורך בהגדלת שטחי התמך, כתלות בפעילות המאופיינת במרפאה ובתפוקות המתוכננות.

סוגי חדרי הניתוח (כירורגיה בינונית/ קטנה) יקבעו לפי הפעילות המאושרת במשרד הבריאות.

חלק ב' - מתייחס לדרישות הפרוגרמטיות לאספקה סטרילית, אשר זהות לכל סוג של מרפאה לכירורגיה: קטנה/בינונית וללא תלות במספר החדרים.

הערה: בחלק א' של הפרוגרמה, בעמודת "שם החדר" צוין לצד החדרים סוג האזור אליו משויכים (חיצוני/היקפי/ביניים ומוגבל) - נתון זה רלוונטי לכירורגיה בינונית בלבד.

חלק א'-

מס'	שם החדר	כירורגיה קטנה 2 חדרי ניתוח ומעלה	כירורגיה בינונית 2 חדרי ניתוח ומעלה	כירורגיה קטנה/בינונית 1 חדר ניתוח	קוד חדר (דפי מידע ומערך)
1	דלפק קבלה ותמך אדמיניסטרטיבי (אזור חיצוני)	5 מ"ר לעמדת קבלה אחת. לכל עמדה נוספת ידרשו 5 מ"ר	5 מ"ר לעמדת קבלה אחת. לכל עמדה נוספת ידרשו 5 מ"ר	5 מ"ר לעמדת קבלה אחת. לכל עמדה נוספת ידרשו 5 מ"ר	
2	המתנת משפחות (4 עמדות המתנה לחדר ניתוח ראשון וכל חדר נוסף 2 עמדות המתנה)	8 מ"ר לחדר ראשון (2 מ"ר לעמדה) ולכל חדר נוסף תידרש תוספת של 2.4	8 מ"ר לחדר ראשון (2 מ"ר לעמדה) ולכל חדר נוסף תידרש תוספת של 2.4	8 מ"ר (לפי 2 מ"ר נטו לעמדה), לכל עמדה נוספת 1.2 מ"ר נטו לפחות)	

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 6 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

		מ"ר (1.2 מ"ר לעמדה)	מ"ר (1.2 מ"ר לעמדה)	(אזור חיצוני)	
	לפחות 1 תא נגיש, שטח 3 מ"ר.	3 מ"ר לתא נגיש, 1.5 מ"ר לכל תא שאינו נגיש. כמות התאים: לכל עד 15 ממתינים 2 תאים, לפחות אחד נגיש	3 מ"ר לתא נגיש, 1.5 מ"ר לכל תא שאינו נגיש. כמות התאים: לכל עד 15 ממתינים 2 תאים, לפחות אחד נגיש	שירותי קהל: גברים, נשים, כולל תאים נגשים (בתוך המרפאה או סמוך לה) (אזור חיצוני)	3
	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	כל הפונקציות הכרחיות ובאופן שמאפשר שמירה על פרטיות המידע, בין בחדר אחד או מספר חדרים, כתלות בהיקף פעילות ותכנון. חישוב השטחים: 12 מ"ר לחדר הכולל מיטת בדיקה ו 10 מ"ר לחדר שאינו כולל מיטת בדיקה.	נדרש קבלה סיעודית וקבלה רפואית, באופן שמאפשר שמירה על פרטיות המידע, בין בחדר אחד או מספר חדרים, כתלות בהיקף פעילות ותכנון. חישוב השטחים: 12 מ"ר לחדר הכולל מיטת בדיקה ו 10 מ"ר לחדר שאינו כולל מיטת בדיקה.	קבלה סיעודית, קבלה רפואית (כולל מיטת בדיקה) ישמש גם לשיחה עם משפחות (בפרט נדרש בכירורגיה בינונית) (אזור היקפי)	4
	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	6.5 מ"ר לעמדה בשכיבה רוחב ראש מיטה 2.60 מ'. * בחישוב השטח יכללו שטחי מעבר ביחס של	5.2 מ"ר לעמדת בשיבה (כורסה) 6.5 מ"ר לעמדה בשכיבה (נדרשת אחת לפחות) רוחב ראש כורסה/מיטה 2.60 מ'.	אולם קבלה כמות עמדות תחושב לפי - 1 עמדה לכל חדר ניתוח. (אזור היקפי) ראה הערה ג'.	5

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 7 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

		* בחישוב השטח יכללו שטחי מעבר ביחס של 1.4 - 1.6 בהתאם לכמות העמדות			
	כירורגיה רחצת ידיים אחד נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	כמות תחושב לפי כירורגיה לכל עד 6 עמדות נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	כמות תחושב לפי כירורגיה לכל עד 6 עמדות נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	כירורגיה רחצת ידיים באולם קבלה (יותקנו מחוץ לגבול העמדות בגישה מיטבית לכולן) (אזור היקפי)	6
	עמדה עם מחשב וטלפון לצוות נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	עמדה עם מחשב וטלפון לצוות נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	עמדה עם מחשב וטלפון לצוות נכלל בשטח ברוטו של אולם הקבלה	עמדת אחות, באולם קבלה (אזור היקפי)	7
	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה	מקום להעמדת ציוד נייד באולם קבלה (עגלות מחשב, מעמד מוניטור וכו') (אזור היקפי)	8
	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה - מקום להעמדת אוגר	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה - מקום להעמדת אוגר	נכלל בשטח ברוטו של אולם קבלה - מקום להעמדת אוגר	כביסה מלוכלכת באולם קבלה (אזור היקפי)	9
	תא אחד בשטח 3 מ"ר ישמש לקבלה ולהתאוששות	לפחות תא אחד בשטח 3 מ"ר ישמש לקבלה ולהתאוששות	לפחות תא אחד בשטח 3 מ"ר ישמש לקבלה ולהתאוששות	שירותי מטופלים (אזור היקפי)	10

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 8 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	9.5 מ"ר נטו לעמדה ורוחב 3.10 מטר. רוחב עמדה עם מחיצות קשיחות משני צדדיה 340 ס"מ לפחות *בחישוב השטח יכללו שטחי מעבר ביחס של 1.4 - 1.6 לזכות העמדות	אפשרי חדר משותף לקבלה והתאוששות שטח העמדות ורוחב ראש כל עמדה – כמפורט לעמדות קבלה. * בחישוב השטח יכללו שטחי מעבר ביחס של 1.4 - 1.6 לזכות העמדות	עמדות התאוששות כמות עמדות תחושב לפי 2 - עמדה לכל חדר ניתוח. (אזור היקפי) ראה הערה ג'.	11
	עמדה אחת נכלל בשטח ברוטו של אולם	לפחות עמדה אחת נכלל בשטח ברוטו של אולם	עמדה אחת נכלל בשטח ברוטו של אולם	עמדת אחות בהתאוששות (עם מחשב ותקשורת) (אזור היקפי)	12
	כירורגיה רחצת ידיים אחד נכלל בשטח ברוטו	כמות תחושב לפי כירורגיה לכל עד 6 עמדות נכלל בשטח ברוטו של אולם	כמות תחושב לפי כירורגיה לכל עד 6 עמדות נכלל בשטח ברוטו של אולם	כירורגיה רחצת ידיים בהתאוששות (יותקנו מחוץ לגבול העמדות בגישה מיטבית לכולן) (אזור היקפי)	13
	אין הכרח לארון תרופות נוסף על הקיים במתחם	מקום להעמדת ארון תרופות, כולל כספת לנרקוטיקה	אין הכרח לארון תרופות נוסף על הקיים במתחם	תרופות ותמיסות בהתאוששות (מבוקר טמפרטורה) (אזור היקפי)	14
	שטח בהתאם לסוג וכמות העגלות. מומלץ חישוב שטח לפי 0.5 מ"ר במוצע לכל עגלה	שטח בהתאם לסוג וכמות העגלות. מומלץ חישוב שטח לפי 0.5 מ"ר במוצע לכל עגלה	שטח בהתאם לסוג וכמות העגלות. מומלץ חישוב שטח לפי 0.5 מ"ר במוצע לכל עגלה	מקום להעמדת ציוד נייד בהתאוששות (עגלת החייאה, עגלות טיפולים, מחשב, וכו') (אזור היקפי)	15

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 9 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	16 אחסון ציוד משקי בהתאוששות (אזור היקפי)	
	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות.	17 כביסה נקייה בהתאוששות (נישיות לעגלות) (אזור היקפי)	
	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	18 כביסה מלוכלכת בהתאוששות (העמדת אוגרים) (אזור היקפי)	
	ארון מגירות, נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות.	ארון מגירות, נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	19 ציוד רפואי מתכלה בהתאוששות (ארון מגירות) (אזור היקפי)	
	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	יחושב לפי 1 מ"ר לכל עמדת התאוששות.	נכלל בשטח ברוטו של אולם התאוששות	20 מכשור רפואי בהתאוששות (אזור היקפי)	
	תא אחד בשטח 3 מ"ר לפחות אפשרי משותף לקבלה ולהתאוששות	תא אחד בשטח 3 מ"ר לפחות	תא אחד בשטח 3 מ"ר לפחות אפשרי משותף לקבלה ולהתאוששות	21 שירותי מטופלים (אזור היקפי)	
	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	30 מ"ר (אפשרות לסטייה של עד 10% למעלה לכל היותר) רוחב קיר מינימלי 4.5 מטר	22 מ"ר (אפשרות לסטייה של עד 10% למעלה לכל היותר) רוחב קיר מינימלי 4 מטר	22 חדרי ניתוח (אזור מוגבל)	
	5 מ"ר לאזור רחצת ידיים.	5 מ"ר לכל אזור רחצת ידיים. כמות כמספר חדרי הניתוח. תתאפשר שוקת	5 מ"ר לכל אזור רחצת ידיים. כמות כמספר חדרי הניתוח. תתאפשר שוקת	23 רחיצת ידיים (מקום יעודי עם שוקת 2 ברזים לפחות) (אזור ביניים)	

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 10 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

		אחת צמודה לעד 2 חדרי ניתוח סמוכים	אחת צמודה לעד 2 חדרי ניתוח סמוכים		
24	המתנת אלונקה סמוך לחדר ניתוח (נישה) (אזור ביניים)	אין צורך	אופציונלי-כתלות בשיטת הפעלה 2 מ"ר לאלונקה כמות מקומות המתנה כמספר חדרי ניתוח	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	
25	כביסה סטרילית עגלות /נישות סגורות או חדרים (אזור מוגבל)	לפחות 2 מ"ר לכל חדר ניתוח, ובהתאמה להיקף הפעילות	לפחות 2 מ"ר לכל חדר ניתוח, ובהתאמה להיקף הפעילות	לפחות 2 מ"ר, ובהתאמה להיקף הפעילות	
26	צר"פ מתכלה סטרילי (כולל צר"פ להרדמה) (אזור מוגבל)	4 מ"ר לכל חדר ניתוח. משותף לכל המתחם	4 מ"ר לכל חדר ניתוח. משותף לכל המתחם	4 מ"ר. משותף לכל המתחם	
27	רשתות סטריליות (אזור מוגבל)	לפחות 4 מ"ר לחדר ניתוח ראשון ולכל חדר ניתוח נוסף 2 מ"ר לפחות	לפחות 6 מ"ר לחדר ניתוח ראשון ולכל חדר ניתוח נוסף 2 מ"ר לפחות	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית	
28	ציוד משקי (אזור ביניים)	שטח החדר ייגזר מהיקף הציוד הצפוי ולא פחות מ- 4 מ"ר	שטח החדר ייגזר מהיקף הציוד הצפוי ולא פחות מ- 4 מ"ר	חדר אחד לכל המתחם בשטח של 4 מ"ר	
29	מכשור רפואי (בכירורגיה בינונית, כולל מכשור הרדמה) (אזור ביניים)	שטח סה"כ יהווה לפחות 20% משטח נטו של סך חדרי הניתוח. (למשל: ל 2 חדרי ניתוח של 30	שטח סה"כ יהווה לפחות 20% משטח נטו של סך חדרי הניתוח. (למשל: ל 2 חדרי ניתוח של 44	השטח יהווה לפחות 20% משטח נטו של חדר הניתוח	

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 11 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

	מ"ר כל אחד, ידרש כ 9 מ"ר)	מ"ר כל אחד, ידרש 12 מ"ר)		
30	תרופות ותמיסות (מבוקר טמפרטורה), (בכירורגיה בינונית, כולל נרקוטיקה) (אזור ביניים)	כחלק משטח הברוטו - מקום לארון תרופות ומקרר תרופות לחדרי ניתוח ולהתאוששות	חדר תרופות יעודי בשטח של 6 מ"ר	כחלק משטח הברוטו - מקום לארון תרופות ומקרר תרופות לחדר ניתוח ולהתאוששות
31	פתולוגיה (מנדף, תנאי אוורור וכו' לפי המוסד לבטיחות וגהות) (אזור ביניים)	חדר בשטח 4 מ"ר	חדר בשטח 4 מ"ר	חדר בשטח 4 מ"ר
32	מנהל חדר ניתוח / מנהל מחלקת הרדמה (אזור היקפי) אפשרי משותף עם אחות אחראית	חדר אחד בשטח 8 מ"ר (הרדמה לא רלוונטי)	לפחות חדר אחד בשטח 10 מ"ר משותף לשני המנהלים	בהתאם לסוג הכירורגיה: קטנה/בינונית
33	אחות אחראית (אזור היקפי) אפשרי משותף עם מנהל חדר הניתוח	חדר אחד בשטח 8 מ"ר.	חדר אחד בשטח 8 מ"ר.	חדר אחד בשטח 10 מ"ר.
34	מטבחון וחדר אוכל סגל (אזור היקפי)	חדר אחד בשטח 8 מ"ר	חדר אחד בשטח 8 מ"ר	חדר אחד בשטח 8 מ"ר
35	עמדות כתיבת דו"חות (אזור היקפי)	עמדת עבודה ממוחשבת בשטח 2.5 מ"ר לכל 2 חדרים	עמדת עבודה ממוחשבת בשטח 2.5 מ"ר לכל 2 חדרים	אין הכרח לעמדה ייעודית, ניתן לבצע בקבלה סיעודית/רפואית
36	ארון/מכונת בגדי חדר ניתוח (אזור היקפי)	כחלק משטח הברוטו - מקום לארון/מכונה	כחלק משטח הברוטו - מקום לארון/מכונה	כחלק משטח הברוטו - מקום לארון/מכונה

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 12 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

	להנפקת בגדי חדר ניתוח	להנפקת בגדי חדר ניתוח	להנפקת בגדי חדר ניתוח	
37	מלתחה אחת לפחות בשטח 6 מ"ר	בהתאם לכמות חדרי הניתוח, בחלוקה לגברים/נשים ולא פחות 6 מ"ר לכל מלתחה	בהתאם לכמות חדרי הניתוח, בחלוקה לגברים/נשים ולא פחות 6 מ"ר לכל מלתחה	מלתחות צוות (לוקרים ואזור הלבשה) (אזור היקפי)
38	כמות תאים כתלות בכמות צוות. אם תא אחד יהיה נגיש. שטח תא- 2 מ"ר תא נגיש 3 מ"ר	כמות תאים כתלות בכמות צוות ולא פחות מ 2 תאים. שטח תא- 2 מ"ר תא נגיש 3 מ"ר	כמות תאים כתלות בכמות צוות ולא פחות מ 2 תאים. שטח תא- 2 מ"ר תא נגיש 3 מ"ר	בתי שימוש לצוות (לכלל הצוות כולל צוות קבלה וצוות התאוששות, חלוקה לגברים/נשים) (אזור היקפי)
39	חדר בשטח 4 מ"ר	חדר בשטח 4 מ"ר לפחות בכל אזור: ביניים והיקפי	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	חדר ניקיון (אזור ביניים) + (אזור היקפי)
40	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	כביסה מלוכלכת (אזור היקפי)
41	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	חדר אחד בשטח 4 מ"ר לפחות	אשפה (אזור היקפי)
42	נכלל בשטחי ברוטו בנייני. מעלית אחת לפחות לפינוי על אלונקה בשכיבה	נכלל בשטחי ברוטו בנייני. מעלית אחת לפחות לפינוי על אלונקה בשכיבה	נכלל בשטחי ברוטו בנייני. מעלית אחת לפחות לפינוי על אלונקה בשכיבה	מעליות ייעודיות הפרדה של פינוי אשפה וכביסה משאר התנועות (מעליות שרות יעודיות או פירים) (אזור: לפי שימושים)

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 13 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

חלק ב'- אספקה סטרילית

הדרישות מתייחסות לאספקה סטרילית שהיא בשטח המרפאה ונתמכת בשטחי השרות המשרתים את הצוות. (כאשר מתוכננת כיחידה נפרדת שסמוכה למרפאה יידרש להוסיף שטחי תמך).

מס'	סוג החדר	שטח יחידה במ"ר	קוד חדר (דפי מידע ומערך)
1	חדר מיון, פירוק ושטיפה (מזהם)	1. תמך לצוות – בכניסה לחדר: ארון לחלוקים כפפות וכו', כיור לרחצת ידיים, אוגר כביסה 2. פריקה ומיון - משטח עבודה נירוסטה הכולל כיור לרחצת מכשור, אקדח מים ואקדח אוויר, ארון מתכת/נירוסטה לאחסון חומרי ניקוי, אשפה 3. מכונות שטיפה ויתכן מכשור נוסף כגון אולטרסוניק	כתלות בהיקף הפעילות ולא פחות מ 8 מ"ר
2	חדר נקי	1. אריזת מכשירים והכנה לתהליכי עיקור -שולחן אריזה 2. המתנת חומר ארוז לאוטוקלב 3. שולחן לאריזה למכשור בודד באריזה חצי שקופה.	כתלות בהיקף הפעילות ולא פחות מ 8 מ"ר
3	חדר סטרילי:	1. אוטוקלב עם מחולל קיטור עצמאי/פלזמה. 2. אזור השהיית טמפרטורה 3. מקום להמתנת עגלה נקייה.	כתלות בהיקף הפעילות ולא פחות מ 6 מ"ר

סעיפים משלימים לפרוגרמה (חלק א' וחלק ב'):

- הפרוגרמה מציגה את התנאים המינימליים הנדרשים למרפאות לכירורגיה: קטנה/בינונית חדשות.
- בשיפוץ מתחם קיים יש להיצמד לעקרונות התכנון במלואם ולדרישות הפרוגרמה ככל הניתן בכפוף לאישור משרד הבריאות (אגף תכנון).
- בכירורגיה בינונית המיועדת גם לניתוחי ילדים, יש להתאים את התכנון של אולמות הקבלה וההתאוששות לקהל היעד.

מינהל תכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה אגף תכנון	
GC-318/C	מרפאה לכירורגיה – כירורגיה בינונית, כירורגיה קטנה
עמוד 14 מתוך 14	קהילה, מכונים ומרפאות
09.04.2026	מהדורה 1, תאריך עדכון:

- ד. הפרוגרמה מציגה שטחי נטו בלבד. על זה יש לקחת בחשבון מקדם ברוטו נטו בשיעור של כ 1.6-1.8 בתכנון יעיל. יתכנו שטחים טכניים (מערכות אלקטרומכניות) ולוגיסטיים בהיקף נוספים לצורך תפעול חדר הניתוח ושטחים ברמת הבניין (תלוי אתר)
- ה. הנחיות משלימות למערכות אלקטרומכניות מפורסמות באתר האינטרנט של משרד הבריאות, בדף מינהל תכנון ([לחץ לקישור](#)).
- ו. יש לבצע התאמה של הפרוגרמה לתקנות ותקנים נוספים, לרבות תקנות הנגישות (בהתאמה למבנה קיים/ חדש), מיגון, בטיחות וכו'.